

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet Şimşek tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Zeynel Emre

İstanbul Milletvekili

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), 23 Ağustos 2025 tarihi itibarıyla Kur Korumalı Mevduat (KKM)'de hesap açma ve yenileme işlemlerini (YUVAM hariç) sonlandırmıştır; önceden açılmış hesaplar vade sonunda kapatılacaktır. Bakanlık, bunun önemli bir "koşullu yükümlülüğün" sonlanması olduğunu duyurmuştur.

KKM sisteminin yürürlüğe girdiği Aralık 2021'den itibaren kamu maliyesine yükü büyük olduğu kamuoyunun da malumudur. TCMB'nin 2023 yılında 818,2 ve 2024 yılında 700,4 milyar lira zarar açıklamış olması, zarar kalemlerinden bazılarında önceki yıllara göre çok yüksek artışlar olması bu zararların önemli ölçüde KKM' nedeniyle olduğu fikrini güçlendirmiştir. Ancak bu zararda KKM kaynaklı oranın ne olduğuna dair kamuya açık, ayrıntılı bir rapor veya açıklama bulunmamaktadır. Mevcut teknik değerlendirmeler bu zararların önemli kısmının KKM'den kaynaklandığını, toplam maliyetin üç yıllık dönemde yaklaşık 58,9 milyar ABD dolarına ulaştığı düşünülmektedir.

BDDK verilerine göre KKM bakiyesi Ağustos 2025 itibarıyla hâlen 440,5 milyar TL (yaklaşık 10,9 milyar ABD doları) seviyesindedir; tasfiye sürecinde 2025 yılına sarkan ek kamu maliyeti oluşabilecektir.

Ayrıca, KKM ödemelerinde stopaj istisnaları ve TCMB'nin kâr payı aktaramaması gibi unsurların bütçede ilave gelir kaybına neden olduğu, bu kayıpların da resmî olarak açıklanmadığı anlaşılmaktadır.

Bu bağlamda,

1. 2021–2025 döneminde KKM kaynaklı toplam kamu maliyeti nedir? Bu tutarı yıl bazında "Hazine ödemeleri / TCMB kaynaklı ödemeler" olarak ayrıştırılmış biçimde ve kullanılan muhasebe hesap kodlarıyla (bütçe sınıflandırması ve TCMB finansal tablo kalemleri ayrı ayrı belirtilerek) açıklayacak mısınız?

2. TCMB'nin 2023 ve 2024 zararlarının (sırasıyla 818,2 ve 700,4 milyar TL) KKM kaynaklı kısmına ilişkin Bakanlığınızın ve TCMB'nin resmî tespit ettiği tutar nedir? Bu tutara dâhil edilen alt kalemleri (kur farkı ödemeleri, zorunlu karşılık faiz giderleri vb.) ve bağımsız denetim raporlarında yer alan dayanaklarıyla birlikte kamuoyuna açıklayacak mısınız?
3. KKM bakiyesi Ağustos 2025 itibarıyla 440,5 milyar TL düzeyindedir. Bu bakiye için vade dağılımı nedir? 2025 ikinci yarı ve 2026 yıllarında KKM kaynaklı ilave kamu maliyeti projeksiyonunuz (Hazine/TCMB ayrımıyla) nedir? Bu yükümlülükleri Orta Vadeli Program ve borç yönetimi projeksiyonlarına "koşullu yükümlülük" olarak dâhil ettiniz mi?
4. KKM ödemeleri ile faiz/kur farkı gelirlerine uygulanan stopaj istisnaları nedeniyle oluşan toplam vergi kaybını yıl bazında açıklar mısınız? Ayrıca, TCMB'nin kâr payı aktaramaması ve kurumlar vergisi ödeyememesi nedeniyle bütçede oluşan dolaylı gelir kaybını ve bunun sonucu yapılan ek borçlanmanın faiz maliyetini hesapladınız mı? Bu hesaplamaları yayımlamayı planlıyor musunuz?
5. KKM'den yararlanan mevduat sahiplerinin dağılımı (gerçek kişi/tüzel kişi; büyüklük dilimlerine göre ilk %1 ve ilk %10'un aldığı pay) nedir? En büyük 100 hesap toplam KKM ödemelerinden ne kadarlık pay almıştır? Bu verileri kişi gizliliğini ihlal etmeyecek şekilde toplulaştırılmış olarak paylaşacak mısınız?
6. KKM döneminde bankacılık sektörü açısından oluşan etkileri (KKM'ye bağlı kâr/zarar kalemleri, zorunlu menkul kıymet tutma yükümlülüklerinin maliyeti ve KKM kaldırıldıktan sonra kalan bilanço etkisi) BDDK verileriyle birlikte açıklayacak mısınız?